

Повна назва: Соціологія релігії

Статус: Вибіркова

Мета: надати студентам знання про специфіку соціологічного вивчення феномену релігії та аналізу релігійності як сутнісного стану світосприйняття людини; сформуванню умінь орієнтуватись в результатах соціального вивчення релігії як соціокультурного явища та вироблення навиків використання соціологічних методів у практичній і дослідницькій роботі.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Соціологія релігії» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

- 1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;
- 2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з соціології релігії та їх обговорення в аудиторії;
- 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього	За формами занять, годин		
			Аудиторні		Самостійна робота студента
			лекційні	семінарські	
Змістовий модуль 1. Релігія як суспільний феномен					
1	Соціологія релігії як галузь наукового знання. Історія виникнення та розвитку соціології релігії	10	2	2	6
2	Релігія як предмет соціологічного аналізу	10	2	2	6
3	Суспільно-функціональний характер релігії	10	2	2	6
	За модулем 1	30	6	6	18
Змістовий модуль 2. Суспільна природа релігії					
4.	Релігія та основні соціальні інститути суспільства. Соціологічні виміри свободи совісті, свободи релігії та церкви	10	2	2	6
5.	Складові компоненти релігійності	10	2	2	6
6.	Соціологічний аналіз релігії та релігійності в сучасному суспільстві	10	2	2	6
7	Соціологічне осмислення релігійного життя в Україні	12	2	2	8
	За модулем 2	40	8	8	26
	Разом	72	14	14	44

Знання та навички: студенти повинні

Знати:

- специфіку соціології релігії як складової галузевої соціології та її місця серед інших наук;
- основні категорії соціології релігії та особливості соціологічного підходу до типології релігії;
- як формувалася соціологія релігії;
- основні складові релігійності, специфіку релігійних відносин, суспільні форми організації релігії;
- як працюють правові механізми забезпечення свободи совісті;
- форми прояву процесів секуляризації та тенденції змін релігійності;
- стан релігійних процесів в Україні.
- специфіку релігійних відносин та їх проблемний характер;
- як функціонує релігія як суспільний інститут;
- чим відрізняється предмет та об'єкт соціології релігії від соціології;
- в чому полягає специфіка класифікації релігії;
- яка соціальна природа релігії та її суспільно-функціональна структура;
- чим викликані процеси секуляризації та зміни релігійності;
- яку роль виконує релігія як етнічний ідентифікатор.

Вміти:

- визначати предмет та об'єкт соціології релігії;
- давати визначення основних понять;
- проводити типологію та класифікацію релігії;
- давати характеристику соціальним функціям релігії;
- визначати моральний потенціал релігії та її вплив на духовні процеси в суспільстві;
- аналізувати суспільну природу релігії та форми її вияву;
- орієнтуватися в законодавчих актах, які гарантують свободу совісті релігії та переконань;
- проводити соціологічний аналіз релігії та релігійності, осмислення релігійного життя в Україні.

Мати навички:

- застосування соціологічних методів для дослідження феномену релігії.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години / 2 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Соціологія релігії» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді

іспиту в 4 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на сем. заняттях	5	2	10
Опитування на сем. заняттях	5	6	30
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	2	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього за триместр			100

Викладач:

Рожанська Наталя Володимирівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 8 років. Кількість виданих наукових праць – більше 20. В 2012 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 22.00.04 – Спеціальні та галузеві соціології. Тема дисертації: «Соціально-гуманітарна освіта як чинник демократизації українського суспільства». Сфера наукових інтересів – соціологія освіти, соціальна психологія, профорієнтаційна робота.